

בית העם

שיג ושיח ציוני

יחסינו לאן חשבון נפש

מוסף בית העם לחודש אלול

כבר אלפי שנים חיים יהודים בכל רחבי העולם. מראשית ימינו כעם, תולדותנו רצופים מסעות של נדודים בלתי פוסקים. אל ארץ ישראל וממנה, ובעולם כולו. הקשרים בין הקהילות היהודיות באשר הן ידעו לאורך הדורות אין ספור גלגולים ותהפוכות.

מאז ראשית ימי הפזורה, דרך הרעיון הציוני שהתגבש בשלהי המאה ה-19 וכלה בימינו אלה, אנו מנהלים בינינו שיח אוהב, כואב, מאתגר ומורכב. שיח מתמיד ומפותל שנדמה שאין דומה לו בקרב עמים אחרים.

לפני שבועות אחדים בלבד פרסם אורי משגב בעתון "הארץ" מאמר תחת הכותרת הפרובוקטיבית: "אין לי כסף ליהדות התפוצות". משגב אומר שם בקול רם, ברור ובמידה מסוימת אפילו בוטה, אמירות שאינן תמיד נוחות לעיכול. דווקא בשל כך בימים אלה, ימי אלול ולאחריהם הימים הנוראים, פרק בלוח השנה העברי שכולנו נדרשים בו לחשבון נפש אישי, חברתי ולאומי, אנו מחוייבים לצלול לתוכן ללא

חשש, ולהתמודד איתן.

זהו זמן נכון להתבונן לעומק ולנסות לחדד לעצמנו מה עתידו של הקשר בין ישראל ליהודי התפוצות. באילו שבילים נצעד ביחד, ובאילו לא? האם גורלנו ההיסטורי המשותף – הכרח שיויבל לעתיד של התחייבות וערבות הדדית? באיזה אופן נקיים דיאלוג? למי הסמכות לקבוע? מהו תפקידנו כמי שמשמיתם מתמקדת ביחסים שבין ישראל לתפוצות? זאת ועוד.

אני מזמינה אתכם לעסוק בסוגיות העולות במוסף בית העם לחודש אלול, "יחסינו לאן – חשבון נפש", שפיתחה המחלקה לפעילות בתפוצות. סוגיות שהינן בעלות משמעות לחיים של כל אחד ואחת מאיתנו.

נוסטי יהושע ברוורמן – ראשת המח' לפעילות בתפוצות

"אין לי כסף ליהדות התפוצות"

אורי משגב, עתון "הארץ" 19.8.2016

"... כסף ל"חיזוק ערכי היהדות ו"פעילות למען ישראל" באמריקה דווקא יש. הרבה כסף. מתקציב מדינת ישראל. היה אפשר להפנות את הכסף הרב הזה למטרות אחרות בתוך תחומי מדינת ישראל. ... בפשטות: כאזרחי ישראל אני לא מעוניין ששקל אחד מכספי המסים שלי יוזרם ליהדות התפוצות. לא בתפוצות בכלל ובטח לא באמריקה העשירה. ... אני לא חש אחריות עליהם. לא לגורלם, לא לאופי זיקתם ליהדות ולא לעוצמת הקשר שלהם עם מדינת ישראל. זה עניינם הפרטי.

... ציונות היא רק אופציה אחת לקיום יהודי. אפשר להיות יהודי גם מחוץ לישראל אבל אי אפשר להיות ציוני באמריקה, זה מגוון. אם אתה מאמין בציונות, אתה לא חי באמריקה. אתה חי בישראל ומתמודד בה יום עם קשיי המציאות ונאבק על דמותה על-פי השקפתך האזרחית והפוליטית.

... באותה מידה, מדינת ישראל צריכה להרפות מהקושאן על היהדות. איש לא העניק לה אותו. היא נוסדה ומתקיימת כמדינת הלאום של העם היהודי, ולא כסמכות נג עולמית ליהודים ויהדות.

המושג זכות מולדת – Birthright – שגוי משום שאין ליהודי צפון אמריקה שום זכות, ודאי לא מולדת, ובאותה מידה אין למדינת ישראל זכויות יתר מחוץ לגבולותיה – לא על "ערכי היהדות" ולא על "הקשר לישראל". לשפוך על יהודי אמריקה כסף ישראלי, זה כבר האבסורד בהתגלמותו.

מקבץ תגובות למאמרו של משגב

- "לפעולות ולאמירות של מדינת ישראל כלפי העולם יש השפעה על חיי בלוס-אנג'לס ועל כל יהודי החי בתפוצות" (ג'ון רוסוף)
- "לכל אדם יש זכות להביע את דעתו. אך אין חובה להתייחס לכל אמירה ובכך להעניק לה לגיטימיות" (הרב בנט מילר)
- "עלינו לזכור כי בטרם הוקמה מדינת ישראל, ציונים- הוגדרו לא אלו שחיו בה, אלא דווקא יהודי התפוצות שפעלו למימוש החזון הציוני ולהקמתה של המדינה. זכות מולדת, (Birthright) איננה קשורה למקום הולדתך או למקום מגוריך, אלא נובעת מהקשר העמוק והבלתי מסוייג שיש ליהודי עם ציון באמצעות ביקורים, תרומה, אכפתיות ואף עליה". (ראובן מרקו)
- "אין לאף אדם בעולם את הזכות להגדיר אם אני ציוני או לא ציוני, או מה משמעותה של הציונות עבורי". (הרב סטנלי דיווידס)
- ציונות בשבילי היא מימוש הערכים המופיעים במגילת העצמאות, החותרים לשלום במדינת ישראל, ומאפשרים לעם היהודי להיות גאה בזכות הלאומית שלו". (עו"ד ירון שביט)
- "בעקבות הקמת מדינת ישראל, הציונות זקוקה להגדרות מחודשות" (הרב ורנון קורץ)

• אומר הרב ורנון קורץ, יו"ר הפדרציה הציונית בניו יורק, "הציונות זקוקה להגדרות מחודשות". מדוע אנו כה עסוקים במושג הזה? מה זה אומר עלינו ועל הוויית קיומנו?
• מהי ההגדרה שלך לציונות?
• עם דבריו של מי מבין הכותבים אתה יכולה להזדהות? מדוע?

אמירותיו של משגב מעוררות לא מעט שאלות

- "כאזרח ישראלי אני לא מעוניין ששקל אחד מכספי המסים שלי יוזרם ליהדות התפוצות" - האם הביטוי "עניי עירך קודמים" אינו רלוונטי במקרה זה?
- "אפשר להיות יהודי גם מחוץ לישראל אבל אי אפשר להיות ציוני באמריקה" - האמנם? מה דעתך?
- "אם אתה מאמין בציונות, אתה חי בישראל ומתמודד בה יום עם קשיי המציאות ונאבק על דמותה" - ומה עם יהודי החי בישראל חיים שאין בהם כל תרומה למדינה, נהפוך הוא- שבהתנהלותו פוגע בה ובאזרחיה? האם הוא ציוני?
- "מדינת ישראל צריכה להרפות מהקושאן (בעלות) על היהדות" - האם לתפיסתך יש אמת בדברים, כי "מדינת ישראל הפכה עצמה לסמכות נגד היהודים וליהדות"?
- אם אכן כן, האם יש לה את הזכות המוסרית/ סטטוטורית לעשות כן? מה מעוררת בך התנהלות זו של המדינה? מי ראוי שיהיה "סמכות הנגד ליהודים וליהדות"? אם בכלל..
- "אני לא חש אחראיות עליהם. לא לגורלם..". האם מתפקידה של מדינת ישראל להיות אחראית על יהודי התפוצות? ולהפך, האם על יהודי התפוצות לעשות למען יהודי ארץ ישראל? האם "ערבות הדדית" הוא ערך רלוונטי למאה ה-21? מה משמעותו המעשית בכלל? ועבורך באופן אישי?
- "לשפוך על יהודי אמריקה כסף ישראלי, זה כבר האבסורד בהתגלמותו" - האמנם? ועל יהודים ממדינות אחרות- קהילות קטנות יותר או פחות מבוססות כלכלית- זה בסדר? נכון?/ראוי?

Opinions of Jews from Israel & the Diaspora about the article

- “What Israel is, says and does impacts me here in Los Angeles and every Jew everywhere” (Rabbi John Rosove, USA)
- “Everyone is entitled to ideas. We don’t have to legitimize them by responding” (Rabbi Bennett Miller, USA)
- “Let us not forget, it was not the people who lived in Israel who were Zionists, these were Jews from outside of Israel, referred to as the Diaspora Jews, who created, pushed forward the cause of Zionism. Birthright has nothing to do with your birth place or the place where you choose to live in, but is connected with the unconditional and deep bond a Jew has a birthright to this place. It may be consumed by visiting, contributing caring and yes, also by making Aliyah”. (Reuven Marko, Israel)
- “I grant to no one the right to determine whether or not I am a Zionist nor what my Zionism means.” (Stanley Davids, USA)
- “My Zionism is realizing the values in the Israeli Declaration of Independence striving for a peaceful land that allows the Jewish people to be proud of their national identity.” (Yaron Shavit, Israel)
- “Zionism does need new definitions after the establishment of the state”. (Rabbi Vernon Kurtz, USA)

Rabbi Kurtz, president of the AZM wrote:
“Zionism does need new definitions”

- why are we so “obsessed” with Zionism?
- What does it say about us?
- What is your definition of Zionism?

Misgav’s statements raise few questions

- “As an Israeli citizen, I don’t want a single shekel of my tax money going to Jews in the Diaspora.” Do you agree with this statement? Isn’t the phrase “charity begins at home” relevant for this matter?
- “One can be a Jew outside Israel too, but one cannot be a Zionist in America.” Do you agree with this statement? What is your opinion?
- “... If you believe in Zionism, you don’t live in America. You will live in Israel, contending with it and the vicissitudes of life on a daily basis and fighting over its image...” what about Jews living in Israel and don’t see their role in contributing towards the state? Contrary – their actions harm the state and its’ citizens, are they Zionists?
- “By the same token, the State of Israel needs to let go of its ownership of Judaism”. In your opinion is it true that Israel has become an “umbrella authority over Jews and Judaism.”? If so, does it have the legal/ moral right to do so? Who, if any, should be the “umbrella authority” over Judaism?
- “As an Israeli citizen ... I don’t feel any sense of responsibility for them (Diaspora Jewry); not for their fate...” Is the state of Israel responsible for diaspora Jewry? or vice- verse the diaspora Jewry are responsible for the Jews in Israel? Is the value of “mutual responsibility” (Arvut Hadadit) still relevant for the 21st century?
- “To pour Israeli money on America Jews is truly the essence of absurdity.” Is it ok to “pour money” on world Jewry In smaller or less wealthy communities? What about Jewish communities in danger?

הסתדרות הציונית העולמית
World Zionist Organization
המחלקה לפעילות בתפוצות
Department for Diaspora Activities

בית העם שיג ושיח ציוני

Our Relationship, Where To? Some Soul-Searching

A Beit Ha'am Anthology for the Month of Elul

Jews have lived around the world for thousands of years.

Since our early days as a people, our history has been replete with journeys of endless wanderings - to and from the Land of Israel, and across the globe. The relationships between the different Jewish communities, wherever they are, have in all generations known transformations and upheavals.

Since the first days of the Exile, through the Zionist idea that was formulated at the end of the 19th century, and up to the present time, we've been conducting a loving, painful, challenging and complex dialogue between us. It is a continuous and winding dialogue that is unparalleled among other peoples.

Just a few weeks ago, Uri Misgav wrote an article in the daily newspaper "Haaretz" under the controversial title: "I Have No Money for Jews in the Diaspora." Using loud and clear, and even blunt, language, Misgav makes some statements that are not easy to digest. Precisely for that reason and at this time of the year, in the month of Elul and right before the High Holidays, which are days in the Jewish calendar when all of us are called upon to do personal, collective and national soul-searching,

we are obligated to delve into what he wrote and address his words without fear.

This is the right time for an in-depth examination where we try to clarify for ourselves what the future of the relationship between Israel and Diaspora Jewry is. Which paths will we take together, and which not? Will our shared historical destiny necessarily lead us to a future of mutual responsibility and commitment? How should we conduct a dialog? Who has the authority to decide? What is our role as people whose task focuses on the relationship between Israel and the Diaspora? And much more.

I invite you to explore the issues emerging from the anthology "Our Relationship, Where To? – Some Soul-Searching," which was developed by the Department for Diaspora Activities. Those issues have implications for the lives of each and every one of us.

Gusti Yehoshua-Braverman - Head of the Department for Diaspora Activities

“No money for the Jewish Diaspora” published by Uri Misgav, Haaretz 19.8.16

There is after all money for "strengthening Jewish identity" and "activity on behalf of Israel" in America, a lot of money paid for by the Israeli taxpayer. That money could be used for other purposes in Israel.

As an Israeli citizen, I don't want a single shekel of my tax money going to Jews in the Diaspora. Not the Diaspora in general and certainly not the Diaspora in rich America. I don't feel any sense of responsibility for them; not for their fate, not for the ways they practice their Judaism and not for their affiliation with Israel. That's their own business.

One can be a Jew outside Israel too, but one cannot be a Zionist in America. It's ridiculous. If you believe in Zionism, you don't live in America. You will live in Israel, contending with it and the vicissitudes of life on a daily basis and fighting over its image according to your civil and political views.

By the same token, the State of Israel needs to let go of its ownership of Judaism. Nobody handed it over. Israel was founded and exists as the national home of the Jewish people, not as a global, umbrella authority over Jews and Judaism. The knot is a complicated, almost Gordian one, but we have to start untying it.

The Jews of North America have no rights here, certainly not a "birthright". By the same token, Israel doesn't have too many rights beyond its boundaries, not over "Jewish values" or over "affiliation with Israel".

To pour Israeli money on America Jews is truly the essence of absurdity.